

Indicatorenset Osteoporose

Uitvraag ziekenhuizen/ZBC's over verslagjaar 2017

Versie, november 2016

Colofon

Internet:

- OmniQ (portaal van DHD) voor aanlevering kwaliteitsgegevens verslagjaar 2017 (beschikbaar vanaf 1 februari voor leden van de NVZ en NFU): <https://extranet.dhd.nl/producten/OmniQ>
- Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen: <http://www.nvz-ziekenhuizen.nl/onderwerpen/transparantiekalender-kwaliteitsinstituut>
- Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra: www.nfu.nl
- Zorginstituut Nederland: <http://www.zorginstituutnederland.nl/kwaliteit>

Samengesteld door:

*Federatie Medisch Specialisten
Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra
Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
Patiëntenfederatie Nederland
Nederlandse Internisten Vereniging
Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
Nederlandse Vereniging voor Reumatologie
Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie
Nederlandse Orthopaedische Vereniging
Osteoporose Vereniging
Zelfstandige Klinieken Nederland
Zorgverzekeraars Nederland*

Deze indicatorenset is opgenomen in het register van Zorginstituut Nederland waarmee het aanleveren van deze kwaliteitsgegevens in 2018 over verslagjaar 2017 wettelijk verplicht is.

Inhoudsopgave

Overzicht indicatoren

4

Deel 1: Zorginhoudelijke indicatoren

- 5 1. Algemene informatie over zorginhoudelijke indicatoren
- 6 2. Factsheets zorginhoudelijke indicatoren Osteoporose
- 9 3. Lijst te verzamelen variabelen

Deel 2: Klantpreferenties

14

Bijlage: Wijzigingstabel

17

Overzicht indicatoren Osteoporose over verslagjaar 2017

Zorginhoudelijke indicatoren			
1	Nader onderzoek recente fractuur	<p>A. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die wordt opgeroepen voor nader onderzoek naar osteoporose en fractuurrisico binnen 4 maanden na de fractuur</p> <p>B. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk komt voor nader onderzoek binnen 6 maanden na de fractuur</p> <p>C. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij een dexametrie is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.</p> <p>D. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij laboratoriumonderzoek is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.</p> <p>E. Kunt u in uw ziekenhuis een VFA-meting uitvoeren? Ja/Nee</p> <p>E.1 Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, waarbij een VFA-meting is verricht.</p> <p>E.2 Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, bij wie een wervelkolomfoto is gemaakt.</p>	Niet transparant: voor deze indicator is geen verplichting voor aanlevering aan Zorginstituut Nederland
Klantpreferenties			
2	Gespecialiseerd centrum	<p>A. Beschikt uw ziekenhuislocatie over een gespecialiseerd centrum¹ waarin de zorg rondom osteoporose wordt geconcentreerd?</p> <p>B. Heeft uw ziekenhuis een valkliniek?</p>	Verplichte uitvraag over 2017
3	Zorgverleners	<p>A1. Is er voor de patiënt een centrale zorgverlener (physician assistant, verpleegkundig specialist, verpleegkundige met aandachtsgebied osteoporose.) als coördinator zorg?</p> <p>A2. Zo ja, heeft de centrale zorgverlener coördinator zorg een aanvullende scholing osteoporose gevolgd?</p> <p>B. Is er in uw ziekenhuis een spreekuur, bijvoorbeeld door een osteoporoseverpleegkundige of arts, waarin specifiek aandacht wordt besteed aan leefstijl (zoals voeding en beweging)?</p> <p>C. Vindt er na de diagnose Osteoporose een vervolgesprek plaats met de patiënt?</p> <p>D. Wordt na de diagnose standaard de huisarts van de patiënt geïnformeerd? (overdracht behandelplan?)</p>	Verplichte uitvraag over 2017
4	Informatievoorziening	<p>A. Over welke onderwerpen wordt informatie op papier of digitaal standaard meegegeven aan de patiënt met osteoporose?</p> <p>B. Geeft u aan de patiënt met osteoporose informatie bestemd voor de familie, over het onderwerp osteoporose en erfelijkheid?</p>	Verplichte uitvraag over 2017
5	Protocol inventarisatie valrisico	<p>A. Is er een protocol aanwezig voor de inventarisatie van het valrisico voor patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur?</p> <p>B. Bevat dit protocol uitwerking van de afspraak dat elke patiënt van 50 jaar en ouder met een recente fractuur standaard binnen 4-6 maanden wordt gescreend op een verhoogd valrisico (middels een gevalideerde methode)</p> <p>C. Staat in dit protocol vastgelegd door wie en op welk moment de verdere analyse, diagnostiek en inzet van</p>	Verplichte uitvraag over 2017

	interventies t.a.v. het valrisico verricht/gecoördineerd wordt bij patiënten met een verhoogd valrisico?	
--	--	--

Deel 1: Zorginhoudelijke indicatoren

1. Algemene informatie over Zorginhoudelijke indicatoren Osteoporose

Indicatorwerkgroep

NVKG: Mw. M.H. Emmelot-Vonk, UMC Utrecht
FMS: Mw. I. Maas, adviseur
NIV: Dhr. J.P.W. van den Bergh, internist-endocrinoloog, VieCuri Medisch Centrum en Maastricht UMC
Patiëntenfederatie: Mw. M. Muris, beleidsadviseur
Mw. J van der Kraan, beleidsadviseur
NVR: Dhr. W.F. Lems, reumatoloog, VU Medisch Centrum
Osteoporose vereniging: Dhr. H. van den Broek, adviseur

Afstemming met bestaande richtlijnen

Voor deze indicatorenset is gebruik gemaakt van de richtlijn 'Osteoporose en fractuurpreventie, derde herziening' (CBO, 2011).

Populatiebepaling Osteoporose

De eerste stap in het bepalen van de indicatoren is het vaststellen van de populatie. Voor de indicatorensets was als uitgangspunt gekozen om de populatie te bepalen aan de hand van de Diagnose Behandel Combinaties (DBC's). Door de invoering van DOT (DBC's op weg naar transparantie) per 1 januari 2012, is de populatiebepaling van indicatoren gewijzigd.

De populatie voor de indicatorenset Osteoporose bestaat uit het aantal patiënten bij wie op enig moment in het verslagjaar een DBC wordt afgesloten die voldoet aan:

- Variabele OS2 uit hoofdstuk 3 (diagnose fractuur).
- Het gaat om patiënten van 50 jaar en ouder.
- Inclusie/exclusiecriteria zoals benoemd in de factsheets in hoofdstuk 2.

De populatie wordt uiteindelijk bepaald door de in het verslagjaar afgesloten DBC zorgproducten/DBC's. Uitzondering hierop zijn de indicatoren waar wordt gevraagd naar een afwijkende verslagperiode.

Om dubbelregistratie te voorkomen, dient – indien de indicator gebaseerd is op tellingen op patiëntniveau – geselecteerd te worden op het unieke patiëntnummer. In alle andere gevallen wordt geteld op verrichtingenniveau en telt iedere verrichting apart mee. Voor codes en instructies, zie de variabelenlijst en rekenregels (tabellen 1 en 2).

Peildatum

De structuurindicatoren worden, in verband met de actualiteit, eenmaal per jaar op peildatum 1 maart geregistreerd.

In- en exclusiecriteria

Om een eerlijke vergelijking tussen zorgaanbieders te kunnen maken, heeft de werkgroep in- en exclusiecriteria vastgesteld. Zo kunnen patiënten bijvoorbeeld op leeftijd of comorbiditeit worden uitgesloten. Ook kunnen extra eisen worden gesteld aan de DBC/het DBC-zorgproduct. Bijvoorbeeld de aanwezigheid van een specifieke verrichting.

In- en exclusiecriteria hoeven niet per definitie voor alle indicatoren in de set gelijk te worden toegepast. Soms dienen er bijvoorbeeld extra gegevens te worden verzameld om later te kunnen corrigeren voor comorbiditeit, die de waarde van de indicator beïnvloedt. Op basis van de populatie en de in- en exclusiecriteria wordt de noemer van de indicator vastgesteld.

2. Zorginhoudelijke indicatoren Osteoporose

Indicator 1: Nader onderzoek recente fractuur	
Operationalisatie 1A	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die wordt opgeroepen voor nader onderzoek naar osteoporose en fractuurrisico binnen 4 maanden na de fractuur.
Teller 1A	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek binnen 4 maanden na de fractuur.
Noemer 1A	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur
Operationalisatie 1B	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk komt voor nader onderzoek binnen 6 maanden na de fractuur
Teller 1B	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk komen binnen 6 maanden na de fractuur.
Noemer 1B	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek. NB. Is hetzelfde als Teller 1A
Operationalisatie 1C	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij een dexametrie is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.
Teller 1C	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn, en die een dexametrie hebben gehad binnen 6 maanden na de fractuur.
Noemer 1C	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, en ook gekomen zijn. NB. Is hetzelfde als Teller 1B
Operationalisatie 1D	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij laboratoriumonderzoek is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.
Teller 1D	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn, en die laboratoriumonderzoek hebben gehad.
Noemer 1D	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, en ook gekomen zijn. NB. Is hetzelfde als Teller 1B
Vraag 1E	Kunt u in uw ziekenhuis een VFA-meting uitvoeren? ☐ Ja -> 1E1 ☐ Nee -> 1E2
Operationalisatie 1E1	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, waarbij een VFA-meting is verricht.
Teller 1E1	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn, en die een VFA-meting hebben gehad.
Noemer 1E1	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, en ook gekomen zijn. NB. Is hetzelfde als Teller 1B
Operationalisatie 1E2	Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, bij wie een wervelkolomfoto is gemaakt.
Teller 1E2	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn,

	en bij wie een wervelkolomfoto is gemaakt
Noemer 1E2	Aantal patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, en ook gekomen zijn. NB. Is hetzelfde als Teller 1B
Definitie(s)	Recente fractuur: recent betekent dat de DBC/het DBC-zorgproduct van de fractuur in het verslagjaar is afgesloten of in het tijdsbestek waarop de indicator van toepassing is. Nader onderzoek: Laboratorium onderzoek VFA (100% is niet wenselijk) Wervelkolomfoto (100% is niet wenselijk)
In/ exclusiecriteria	Inclusie: patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur. De patiënten hoeven geen osteoporose te hebben.
Bron	DBC-registratie, verrichtingenregistratie
Meetfrequentie	1x per verslagjaar
Verslagjaar	01-07-2016 tot en met 31-06-2017*
Rapportagefrequentie	1x per verslagjaar
Type indicator	Proces
Meetniveau	Patiënt
Kwaliteitsdomein	Effectiviteit, doelmatigheid en veiligheid

* Let op afwijkend verslagjaar. Omdat voor de indicator 6 maanden na de fractuur gekeken moet worden, kan de fractuur hebben plaatsgevonden tussen 1 juli 2016 en 30 juni 2017.

Rekenregels

Indicator 1a Nader onderzoek recente fractuur (oproep voor nader onderzoek)		Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of zij binnen 4 maanden zijn opgeroepen voor nader onderzoek.	# patiënten noemer waarvoor geldt OS4=ja
Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur.	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar
Indicator 1b Nader onderzoek recente fractuur (nader onderzoek binnen 6 maanden na fractuur)		Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of zij ook daadwerkelijk zijn gekomen voor nader onderzoek binnen 6 maanden na de fractuur.	# patiënten noemer waarvoor geldt OS5=ja
Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur met een oproep voor nader onderzoek. <i>Dit is de teller van 1a</i>	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar en OS4=ja
Indicator 1c Nader onderzoek recente fractuur (dexametrie)		Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of zij een dexametrie hebben gehad binnen 6 maanden na de fractuur.	# patiënten noemer waarvoor geldt OS6=ja

Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur met een oproep voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn binnen 6 maanden na de fractuur. <i>Dit is de teller van 1b</i>	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar en OS4=ja en OS5 = ja
Indicator 1d	Nader onderzoek recente fractuur (laboratoriumonderzoek)	Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of laboratoriumonderzoek heeft plaatsgevonden.	# patiënten noemer waarvoor geldt OS7=ja
Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur met een oproep voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn binnen 6 maanden na de fractuur. <i>Dit is de teller van 1b</i>	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar en OS4=ja en OS5 = ja
Indicator 1e1	Nader onderzoek recente fractuur (VFA-meting)	Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of een VFA-meting is verricht.	# mensen noemer waarvoor geldt OS8=ja
Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur met een oproep voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn binnen 6 maanden na de fractuur. <i>Dit is de teller van 1b</i>	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar en OS4=ja en OS5 = ja
Indicator 1e2	Nader onderzoek recente fractuur (wervelkolomfoto)	Formule
Teller	Voor de teller wordt uitgegaan van de populatie die is verzameld voor de noemer. Bepaal van de geselecteerde populatie of een wervelkolomfoto is gemaakt.	# mensen noemer waarvoor geldt OS9=ja
Noemer	Selecteer alle patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur met een oproep voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen zijn binnen 6 maanden na de fractuur. <i>Dit is de teller van 1b</i>	# patiënten waarvoor OS2 geldt en waarvoor geldt OS10 ≥50 jaar en OS4=ja en OS5 = ja

3. Lijst te verzamelen variabelen

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de gegevens voor het bepalen van de indicatoren verzameld worden. Dit gebeurt aan de hand van een variabelenlijst. Een variabele is een te verzamelen data-element.

Variabelenlijst

Structuurindicatoren worden op ziekenhuisniveau verzameld. Het is voor deze indicatoren voldoende om één keer per jaar een vraag met ja of nee te beantwoorden. Om de proces- en uitkomstindicatoren te kunnen bepalen, worden gegevens op patiëntniveau verzameld en worden verschillende bronnen geraadpleegd.

Op de volgende pagina's worden alle variabelen beschreven die nodig zijn om de indicatoren te kunnen bepalen van de set Osteoporose. Van de variabelen worden de volgende gegevens vastgelegd:

- Variabele nummer: Het nummer van de variabele wordt later gebruikt om uit te kunnen leggen welke variabelen gebruikt moeten worden voor de berekening van een indicator.
- Naam: Naam/beschrijving van de variabele.
- Vast te leggen waarde: De vast te leggen waarde is een omschrijving om aan te geven wat een ziekenhuis moet vastleggen. Dit kan bijvoorbeeld een codering zijn, ja/nee of een datum.
- Bron: De bron is bedoeld om het zoeken naar de variabele (het data-element) te vereenvoudigen. Dit is gebaseerd op de bevindingen van de ziekenhuizen uit de praktijktest. Het kan zijn dat dit in andere ziekenhuizen onder een andere naam of op een andere plaats/systeem wordt vastgelegd.
- Instructie: Deze beschrijft met welke zoekwaarden gezocht moet worden. Ook worden praktijktips gegeven.
- Nodig voor indicator: Als laatste staat aangegeven voor welke indicatoren de variabele gebruikt wordt.

Voor sommige variabelen is het niet mogelijk om direct uit de data de waarde van de variabele te bepalen. Leeftijd is hierbij het meest duidelijke voorbeeld. Om de leeftijd te kunnen bepalen is een peildatum en een geboortedatum nodig. Deze eerste twee gegevens zijn opgenomen bij de variabelen. Bij de indicatoren zijn rekenregels gedefinieerd die de uiteindelijke variabele berekenen. Een voorbeeld is: peildatum – geboortedatum = leeftijd.

Tabel 1: Variabelen uit verschillende bronnen in het ziekenhuis

Variable	Naam	Vast te leggen waarde	Bron	Instructie	Benodigd voor indicator
OS0	Patiëntnummer		ZIS	Het patiëntnummer is een uniek element dat de basis vormt om koppelingen te maken tussen registratiesystemen	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS1	Geboortedatum	dd-mm-jjjj	ZIS	De geboortedatum van de betreffende patiënten wordt genoteerd	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS2	Recente fractuur	Zorgproductgroep 199299 - Letsel/vergiftiging/ gevolgen uitwendige oorzaken - Letsels (excl oog/zenuw/corp aliëna/bevriezing/ brandwonden) DBC codes: Specialisme Specialisme 0305. Orthopedie Zorgtype 11. Reguliere zorg Diagnose .3001 Schedel .3002 Aangezichtsbeen deren/kaak .3003 Sternum/ribben .3004 Wervelkolom	DBC registraties	Recent betekent dat de DBC van de fractuur in het verslagjaar gesloten is. Let op: afwijkend verslagjaar!	1: Nader onderzoek recente fractuur

Variable	Naam	Vast te leggen waarde	Bron	Instructie	Benodigd voor indicator
		.3005 Wervelkolom met ruggenmergletsel		.206 scapula .207 humerus proximaal en schacht	
		.3006 Clavicula		.208 distale	
		.3007 Scapula		humerus / (epi)condyl(en)	
		.3008 Humerus proximaal en schacht		.209 olecranon	
		.3009 Humerus distaal/(epi)condyl (len)		.210 radiuskop .211 onderarm n.n.o.	
		.3010 Olecranon		.212 pols	
		.3011 Radiuskopje		.213 carpus .214 metacarpalia	
		.3012 Onderarm		.215 falangen van de hand	
		.3013 Pols		.216 ribben, sternum	
		.3014 Carpus		.217 bekken / sacrum	
		.3015 Metacarpalia		.218 femur, proximaal (+ collum)	
		.3016 Falangen van de hand		.219 femur overig .220 patella	
		.3017 Bekken		.222 tibia (± fibula) n.n.o.	
		.3018 Acetabulum		(excl. enkel)	
		.3019 Femur proximaal		.224 enkel	
		.3020 Femur overig		.236 calcaneus .237 tarsus	
		.3021 Patella		.238 metatarsalia .239 falangen van de voet	
		.3022 Fibula			
		.3023 Tibiplateau			
		.3024 Tibia (met of zonder fibula) n.n.o.(excl. enkel)			

Variable	Naam	Vast te leggen waarde	Bron	Instructie	Benodigd voor indicator
		.3025 Enkel .3026 Calcaneus .3027 Talus .3028 Tarsus .3029 Metatarsalia .3030 Falangen van de voet			
OS3	Datum openen DBC	dd-mm-jjjj	ZIS	De datum van het openen van de DBC (variabele OS2) dient genoteerd te worden.	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS4	Is patiënt opgeroepen voor nader onderzoek binnen 4 maanden na de fractuur?	Ja/nee	Ziekenhuis registratie	Nader onderzoek: laboratorium onderzoek, VFA, wervelkolomfoto	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS5	Is patiënt gekomen voor nader onderzoek binnen 6 maanden na de fractuur?	Ja/nee	Ziekenhuis registratie	Nader onderzoek: laboratorium onderzoek, VFA, wervelkolomfoto	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS6	Dexametrie binnen 6 maanden na de fractuur?	Ja/nee	Ziekenhuis registratie en verrichtingen registratie	Dexametrie: code 120032 of 80080	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS7	Laboratoriumonderzoek verricht binnen 6 maanden na de	Ja/nee	Ziekenhuis registratie		1: Nader onderzoek recente fractuur

Variable	Naam	Vast te leggen waarde	Bron	Instructie	Benodigd voor indicator
	fractuur?				
OS8	VFA-meting verricht?	Ja/nee	Ziekenhuis registratie en verrichtingen registratie	Voor DEXA met VFA en DEXA zonder VFA is de code hetzelfde, dit is dus niet nader te specificeren middels coderingen (code 120032 of 80080)	1: Nader onderzoek recente fractuur
OS9	Wervelkolom-foto?	Ja/nee	Ziekenhuis registratie en verrichtingen registratie	Wervelkolomfoto: code 83302	1: Nader onderzoek recente fractuur

Tabel 2: Rekenregels voor te berekenen variabelen

Variabele	Te berekenen gegevens	Berekening	Formule	Validatie-regels	Nodig voor indicator
OS10	Leeftijd	Datum openen DBC – geboortedatum	OS3 – OS1	1: 50 jaar en ouder	1: Nader onderzoek recente fractuur

Deel 2: Klantpreferentievragen

1 Vragenlijst klantpreferenties Osteoporose

De klantpreferentievragen zijn opgesteld door de Patiëntenfederatie Nederland, in samenwerking met de Osteoporose Vereniging.

Faciliteiten	
Vraag 2	<p>A. Beschikt uw ziekenhuislocatie over een gespecialiseerd centrum¹ waarin de zorg rondom osteoporose wordt geconcentreerd?*</p> <p><i>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</i></p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>B. Heeft uw ziekenhuis een valkliniek²?</p> <p><i>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</i></p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p>
<i>Definities</i>	<p>¹ In een gespecialiseerd centrum werken verschillende zorgprofessionals gezamenlijk aan diagnosestelling en behandeling van patiënten met osteoporose. Dit kan een osteoporosepoli, osteoporosespreekuur of osteoporosecentrum zijn.</p> <p>² Een valkliniek is een gespecialiseerde, multidisciplinaire polikliniek, waar op systematische wijze de risicofactoren en oorzaken voor valincidenten in kaart worden gebracht.</p>
<i>Patiënten informatie</i>	Het is belangrijk dat patiënten weten welke osteoporose specifieke faciliteiten in een ziekenhuis aanwezig zijn.
<i>Technische haalbaarheid</i>	* Peildatum: 1 maart 2018

Zorgprofessionals	
Vraag 3	<p>A1: Is er voor de patiënt een centrale zorgverlener (physician assistant, verpleegkundig specialist, verpleegkundige met aandachtsgebied osteoporose.) als coördinator zorg?</p> <p><i>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</i></p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>A2: Zo ja, heeft de centrale zorgverlener coördinator zorg een aanvullende scholing osteoporose gevolgd?</p> <p><i>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</i></p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>B. Is er in uw ziekenhuis een spreekuur, bijvoorbeeld door een osteoporoseverpleegkundige of arts, waarin specifiek aandacht wordt besteed aan leefstijl (zoals voeding en beweging)?</p>

	<p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>C. Vindt er na de diagnose Osteoporose een vervolgesprek plaats met de patiënt?</p> <p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>D. Wordt na de diagnose standaard de huisarts van de patiënt geïnformeerd? (overdracht behandelplan?)</p> <p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p>
<i>Definitie</i>	
<i>Patiënten informatie</i>	Het is voor patiënten prettig om begeleid te worden door een gespecialiseerd verpleegkundige. Deze kan zich meer richten op leefstijl specifieke onderwerpen. Het bespreken van leefstijl en de overdracht naar de 1 ^e lijn is belangrijk, omdat dit een sterk preventieve werking heeft bij patiënten met osteoporose.
<i>Technische haalbaarheid</i>	* Peildatum: 1 maart 2018

Informatievoorziening	
Vraag 4	<p>A. Over welke onderwerpen wordt informatie op papier of digitaal standaard meegegeven aan de patiënt met osteoporose?*</p> <p>(aanvinken, meerdere antwoorden mogelijk)</p> <p>☐ Osteoporose en angst en risico's bij lichamelijke contacten en seksualiteit ☐ Voeding en supplementen bij osteoporose ☐ Sport en bewegen met osteoporose ☐ Valpreventie ☐ Het belang van medicatietrouw bij osteoporose ☐ Slokdarm en Maagdarm klachten bij bisfosfonaten¹ ☐ Informatie over belastbaarheid en werk ☐ Teriparatide en pijn als bijwerking¹ ☐ Tandheelkundige verzorging bij medicatiegebruik</p> <p>B. Geeft u aan de patiënt met osteoporose informatie bestemd voor de familie, over het onderwerp osteoporose en erfelijkheid?*</p> <p>(aanvinken, meerdere antwoorden mogelijk)</p> <p>☐ Ja, wij geven de patiënt met osteoporose deze informatie bestemd voor de familie mee op papier ☐ Ja, deze informatie is te vinden op de website² van onze ziekenhuislocatie ☐ Nee</p>

<i>Definities</i>	<p>¹ Deze onderwerpen mogen worden aangevinkt als de informatie standaard wordt meegegeven indien de patiënt met osteoporose de betreffende medicatie gebruikt.</p> <p>² Met website wordt de website van het ziekenhuis bedoeld of een duidelijke verwijzing naar een andere website waar de informatie te vinden is.</p>
<i>Patiënten informatie</i>	Voor patiënten met osteoporose is het belangrijk om te weten welke invloed osteoporose kan hebben op het leven van patiënten.
<i>Technische haalbaarheid</i>	* Peildatum: 1 maart 2018

Protocol inventarisatie valrisico (als onderdeel van de diagnostiek van osteoporose)	
Vraag 5	<p>A. Is er een protocol aanwezig voor de inventarisatie van het valrisico voor patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur?</p> <p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>B. Bevat dit protocol uitwerking van de afspraak dat elke patiënt van 50 jaar en ouder met een recente fractuur standaard binnen 4-6 maanden wordt gescreend op een verhoogd valrisico (middels een gevalideerde methode)</p> <p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.(er is geen protocol t.b.v. inventarisatie valrisico aanwezig)</p> <p>C. Staat in dit protocol vastgelegd door wie en op welk moment de verdere analyse, diagnostiek en inzet van interventies t.a.v. het valrisico verricht/gecoördineerd wordt bij patiënten met een verhoogd valrisico?</p> <p>(aanvinken, één antwoord mogelijk)</p> <p>☐ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.(er is geen protocol t.b.v. inventarisatie valrisico aanwezig)</p>
<i>Definities</i>	
<i>Patiënten informatie</i>	Het is belangrijk voor patiënten dat de te bieden zorg vastgelegd is in een protocol, omdat dit duidelijkheid geeft.
<i>Technische haalbaarheid</i>	* Peildatum: 1 maart 2018

Bijlage: Wijzigingstabel

Algemeen: populatiebepaling gewijzigd van 50-80 jaar naar 50 jaar en ouder. Klantpreferenties doorgenummerd na zorginhoudelijke indicatoren.

Zorginhoudelijke indicatoren		
Onderwerp	Operationalisatie	Toelichting
1	<p>Nader onderzoek recente fractuur (was: Dexametrie en BMD meting)</p> <p>A. Percentage patiënten tussen de 50 en 80 jaar met een recente fractuur waarbij een BMD meting van de lumbale wervelkolom en de heup is uitgevoerd tenminste eenmaal in de periode één jaar voorafgaand aan de fractuur tot drie maanden na de fractuur</p> <p>B. Percentage patiënten van 80 jaar en ouder met een recente fractuur waarbij een BMD meting van de lumbale wervelkolom en de heup is uitgevoerd tenminste eenmaal in de periode één jaar voorafgaand aan de fractuur tot drie maanden na de fractuur</p> <p>A. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die wordt opgeroepen voor nader onderzoek naar osteoporose en fractuurrisico binnen 4 maanden na de fractuur</p> <p>B. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk komt voor nader onderzoek binnen 6 maanden na de fractuur</p> <p>C. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij een dexametrie is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.</p> <p>D. Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur die is opgeroepen voor nader onderzoek en die ook daadwerkelijk gekomen is, waarbij laboratoriumonderzoek is verricht binnen 6 maanden na de fractuur.</p> <p>E. Kunt u in uw ziekenhuis een VFA-meting uitvoeren? Ja/Nee</p> <p>E.1 Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, waarbij een VFA-meting is verricht.</p> <p>E.2 Percentage patiënten van 50 jaar en ouder met</p>	<p>Verwijderd</p> <p>Verwijderd</p> <p>Toegevoegd/vervangen: - leeftijdsgrens aangepast - indicator getrap/uitgesplitst op aanwijzing wetenschappelijke vereniging</p>

	een recente fractuur, die zijn opgeroepen voor nader onderzoek, die ook gekomen zijn, bij wie een wervelkolomfoto is gemaakt.	
--	---	--

Klantpreferenties			
Onderwerp	Operationalisatie	Toelichting	
2	Faciliteiten (was: gespecialiseerd centrum)	B. Heeft uw ziekenhuis een valkliniek? (ja/nee)	Vervangt matrix teamsamenstelling
3	Zorgprofessionals (was: vaste behandelaars)	<p>A. Welke specialist(en) is/zijn hoofdbehandelaar¹ van de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie?^{2*}</p> <p>B1. Internist Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste internist?^{2*}</p> <p>B2. Internist ouderengeneeskunde Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste internist ouderengeneeskunde?^{2*}</p> <p>B3. Reumatoloog Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste reumatoloog?^{2*}</p> <p>B4. Klinisch geriater Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste klinisch geriater?^{2*}</p> <p>B5. (trauma)chirurg Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste (trauma)chirurg?^{2*}</p> <p>B6. Orthopeed Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste orthopeed?^{2*}</p> <p>B7. Gynaecoloog Heeft de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie een vaste gynaecoloog?^{2*}</p> <p>A1: Is er voor de patiënt een centrale zorgverlener (physician assistant ,verpleegkundig specialist, verpleegkundige met aandachtsgebied osteoporose) als coördinator zorg? (ja/nee)</p> <p>A2: Zo ja, heeft de centrale zorgverlener coördinator zorg een aanvullende scholing osteoporose gevolgd? (ja/nee)</p>	<p>Vervangt A t/m B7</p> <p>Toegevoegd (vervangt C)</p>

		<p>B. Is er in uw ziekenhuis een spreekuur, bijvoorbeeld door een osteoporoseverpleegkundige of arts, waarin specifiek aandacht wordt besteed aan leefstijl (zoals voeding en beweging)?</p> <p>C. Overige zorgprofessionals Indien er op uw ziekenhuislocatie zelfstandig spreekuur³ wordt gehouden door osteoporoseverpleegkundigen, geriatrieverpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en/of Physician Assistants, wordt de patiënt met osteoporose dan standaard door dezelfde zorgprofessional gezien?^{2,3*}</p> <p>C. Vindt er na de diagnose Osteoporose een vervolgesprek plaats met de patiënt?</p> <p>D. Wordt na de diagnose standaard de huisarts van de patiënt geïnformeerd? (overdracht behandelplan?)</p>	<p>Verwijderd</p> <p>Toegevoegd</p> <p>Toegevoegd</p>
3	Standaard controle-afspraak	<p>A1. Internist Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de internist?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A2. Internist ouderengeneeskunde Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de internist ouderengeneeskunde?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A3. Reumatoloog Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de reumatoloog?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A4. Klinische geriater Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de klinisch geriater?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A5. (trauma)chirurg Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de (trauma)chirurg?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A6. Orthopeed Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de orthopeed?*</p>	Indicator en subindicatoren verwijderd

		<p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>A7. Gynaecoloog Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de gynaecoloog?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>B. Osteoporoseverpleegkundige Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de osteoporoseverpleegkundige?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>C. Geriatrieverpleegkundige Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de geriatrieverpleegkundige?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>D. Verpleegkundig specialist Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de verpleegkundig specialist?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p> <p>E. Physician Assistant Wat is het minimum aantal controleafspraken dat de patiënt met osteoporose op uw ziekenhuislocatie heeft bij de Physician Assistant?*</p> <p>Jaar 1 / Jaar 2 / Jaar 3 / Jaar 4</p>	
4	<p>Informatievoorziening (was 4)</p>	<p>A. Over welke onderwerpen wordt informatie op papier of digitaal standaard meegegeven aan de patiënt met osteoporose?*</p> <p><i>(aanvinken, meerdere antwoorden mogelijk)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Osteoporose en angst en risico's bij lichamelijke contacten en seksualiteit ☐ Voeding en supplementen bij osteoporose ☐ Sport en bewegen met osteoporose ☐ Overige (leefstijl)factoren die osteoporose kunnen beïnvloeden-Valpreventie ☐ Het belang van medicatietrouw bij osteoporose ☐ Slokdarm en Maagdarm klachten bij bisfosfonaten¹ ☐ SERM's en warmtestuwingen of zweetaanvallen¹ Belastbaarheid en werk ☐ Teriparatide en pijn als bijwerking¹ ☐ Parathyroïd hormoon en controle op hypercalciëmie Tandheelkundige verzorging bij medicatiegebruik <p>B. Geeft u aan de patiënt met osteoporose informatie bestemd voor de familie, over het onderwerp osteoporose en erfelijkheid?*</p>	<p>A. <i>digitale</i> verstrekking toegevoegd, informatiethema's geactualiseerd</p> <p>B. Ongewijzigd</p>

		<p>C. Wijst u de patiënt met osteoporose standaard op het "Zorgboek Osteoporose"³ van de Stichting September?*</p> <p>D. Wanneer u de patiënt met osteoporose wijst op het "Zorgboek Osteoporose"³ van de Stichting September, wijst u dan ook standaard op de mogelijkheden m.b.t. vergoeding van dit boek door de zorgverzekeraar?*</p>	<p>C Verwijderd</p> <p>D. Verwijderd</p>
5	Protocol inventarisatie valrisico	<p>A: Is er een protocol aanwezig voor de inventarisatie van het valrisico voor patiënten van 50 jaar en ouder met een recente fractuur? (ja/nee)</p> <p>B: Bevat dit protocol uitwerking van de afspraak dat elke patiënt van 50 jaar en ouder met een recente fractuur standaard binnen 4-6 maanden wordt gescreend op een verhoogd valrisico (middels een gevalideerde methode) (ja/nee/n.v.t.)</p> <p>C: Staat in dit protocol vastgelegd door wie en op welk moment de verdere analyse, diagnostiek en inzet van interventies t.a.v. het valrisico verricht/gecoördineerd wordt bij patiënten met een verhoogd valrisico? (ja/nee/n.v.t.)</p>	Toegevoegd
5	Bereikbaarheid	<p>A. Krijgt de patiënt met osteoporose een telefoonnummer <u>mee op papier</u>¹ dat hij 's avonds, 's nachts en in het weekend kan bellen voor dringende vragen?^{2*}</p> <p>B. Hanteert uw ziekenhuislocatie een antwoordtermijn voor telefoontjes, als bedoeld onder vraag 6A, van de patiënt met osteoporose, waarbinnen hij antwoord op zijn vraag krijgt?^{3*}</p> <p>C. Krijgt de patiënt met osteoporose een e-mailadres <u>mee op papier</u>¹ waar hij vragen naartoe kan mailen?*</p> <p>D. Hanteert uw ziekenhuislocatie een antwoordtermijn voor e-mails van de patiënt met osteoporose, waarbinnen hij antwoord op zijn vraag krijgt?^{3*}</p>	Indicator en subindicatoren verwijderd